

Maisemalla on merkittävä tehtävä kansallisuutta koskevien käsitysten luomisessa ja ylläpitämisessä. Mutta maisema ei ole vain paikka, vaan paikasta tulee maisema rajaamisen kautta. Rajaus ohjaa katseen maiseman reunoille, kehyksiin ja kehystämiseen. Se näyttää, kenen maisema on, kuka maiseman tekee ja mitä varten. Maiseman rajaaminen on valtaa.

Maiseman käsite viittaa yhtäältä luonnonmaisemaan, toisaalta sen kuvalliseen esittämiseen. Monitieteisessä artikkelikokoelmassa *Maisemassa – Sukupuoli suomalaisuuden kuvastoissa* analysoidaan kansallisuuden kulttuurisia esityksiä rajattuina maisemina. Visuaalisen kulttuurin, kirjallisuuden, kulttuuri-
maantieteen ja sukupuolen tutkijat tarkastelevat artikkeleissaan maalauksien, elokuvien, elämäkertahaastatteluiden, romaanien, runojen sekä blogien visuaalisia, tekstuaalisia ja multimodaalisia maisemia. He kysyvät, miten maisemat esitetään ja miten niitä eletään.

Sukupuoli on kirjassa näkökulma maisemaan. Artikkeleissa avataan maiseman sukupuolittumista ja sukupuolimaisemien historiaa ja nykyisyyttä. Niissä tarkastellaan kansallispuolisen Suomi-neidon ja työtä vieroksuvan maalaismiehen hahmoja, erämaan maskuliinisia sankareita ja mystisiä feminiinisiä luonnonlapsia, naisten ja miesten representaatioita sodassa, internetin sukupuolijärjestyksiä sekä kollektiivista muistia ja unohtamista.

Kirja on tarkoitettu kaikille kansallisuuden, maiseman, sukupuolen, seksuaalisuuden ja kulttuurin kysymyksistä kiinnostuneille. Se sopii kulttuurintutkimuksen, mediakulttuurin, sukupuolentutkimuksen ja taiteentutkimuksen oppikirjaksi.

ISBN 978-951-39-5677-6

9 789513 956776 >

NYKYKULTTUURIN TUTKIMUSKESKUKSEN JULKAISUJA 115

115

SARESMA & JÄNTTI (toim.) - Maisemassa Sukupuoli suomalaisuuden kuvastoissa

MAISEMASSA

Sukupuoli
suomalaisuuden
kuvastoissa

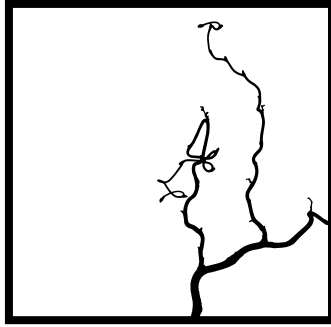
Toimittaneet
Tuija Saresma ja
Saara Jäntti

NYKYKULTTUURI

MAISEMASSA

MAISEMASSA

Sukupuoli
suomalaisuuden
kuvastoissa

Toimittaneet
Tuija Saresma ja
Saara Jäntti

**NYKYKULTTUURIN TUTKIMUSKESKUKSEN JULKAISUJA 115
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO 2014**

Copyright © tekijät ja Nykykulttuurin tutkimuskeskus

Urpo Kovala (vastaava toimittaja, Jyväskylän yliopisto)
Pekka Hassinen (kustannustoimittaja, Jyväskylän yliopisto)
Tuuli Lähdesmäki (kustannustoimittaja, Jyväskylän yliopisto)
Eoin Devereux (University of Limerick, Irlanti)
Irma Hirsjärvi (Jyväskylän yliopisto)
Kimmo Jokinen (Jyväskylän yliopisto)
Sanna Karkulehto (Jyväskylän yliopisto)
Raine Koskimaa (Jyväskylän yliopisto)
Sirkku Kotilainen (Tampereen yliopisto)
Olli Löytty (Turun yliopisto)
Jim McGuigan (Loughborough University, Iso-Britannia)
Tuija Modinos (Helsingin yliopisto)
Jussi Ojajärvi (Oulun yliopisto)
Susanna Paasonen (Turun yliopisto)
Tarja Pääjoki (Jyväskylän yliopisto)
Tuija Saresma (Jyväskylän yliopisto)
Erkki Sevänen (Itä-Suomen yliopisto)

Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisusarja perustettiin vuonna 1986. Sarja on monitieteinen ja tieteidenvälinen. Siinä ilmestyy tutkimuksia nykykulttuurista ja kulttuuriteoriasta. Myös modernin kulttuurin vaiheisiin liittyvät kulttuuri- ja sosiaalihistorialliset tutkimukset kuuluvat kustannuslistalle.

Sarjassa julkaistavat käsikirjoitukset valitaan asiantuntija-arvioiden perusteella. Julkaisusarjan kirjat ilmestyvät joko painettuina kirjoina ja myöhemmin sähköisinä rinnakkaisjulkaisuinä tai suoraan verkkokirjoina.

Painettuja julkaisuja voi tilata osoitteesta Jyväskylän yliopisto, Nykykulttuurin tutkimuskeskus, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto. Gsm. 040-805 38 39, Email: tuuli.lahdesmaki@jyu.fi, <http://www.jyu.fi/nykykulttuuri/>. Julkaisuja voi ostaa myös Kampus Kirjasta ja Kirjavitriinistä (Jyväskylä) sekä muista hyvin varustetuista kirjakaupoista.

Julkaisun taitto: Pekka Hassinen
Painoasun suunnittelu: Sami Saresma
Kansi: Sami Saresma

Jyväskylän yliopistopaino
Jyväskylä 2014

ISBN 978-951-39-5677-6
ISSN 1457-6899

SISÄLLYS

Tuija Saresma & Saara Jäntti
ESIPUHE 7

Saara Jäntti & Tuija Saresma & Nina Säaskilahti & Antti Vallius
RAJATUT MAISEMAT 9

Antti Vallius
SUKUPUOLI JA TYÖ SUOMALAISESSA MAASEUTU-
MAISEMAKUVASTOSSA 27

Kaisa Hiltunen
SUKUPUOLI JA KANSALLINEN MAISEMA UMURISSA 59

Outi Autti
JOKIVARREN NAISET TOIMINNAN MAISEMASSA 93

Nina Säaskilahti
TUHON JA RAKKAUDEN MAISEMA 125

Satu Koho
HYVÄSIKÄYTETYN LAPSEN PAIKKA JA MAISEMA
MARIA PEURAN ROMAANISSA ON RAKKAUTES
ÄÄRETÖN 159

Suvi Järvinen
MAISEMA KOHTAAMISPAIKKANA MIRKKA REKOLAN
KOKOELMISSA KOHTAAMISPAIKKA VUOSI JA
MAAILMAT LUMEN VESISTÖISSÄ 191

Saara Jäntti & Suvi Järvinen

KOTIBLOGIEN JULKISET KÄPERTYMISEN
MAISEMAT 217

Tuija Saresma

MASKULINISTIBLOGIN SUKUPUOLIMAISEMA
FEMINISTIDYSTOPIANA JA KOLONIALISTISENA
PASTORAALINA 249

KIRJOITTAJAT 285

MASKULINISTIBLOGIN SUKUPUOLIMAISEMA FEMINISTIDYSTOPIANA JA KOLONIALISTISENA PASTORAALINA

Tuija Saresma

Blogosfäärissä tuotetaan ja esitetään edistyksellisiä ja taantumuksellisia, moniarvoisia ja yksioikoisia, vapauttavia ja sortavia sukupuolimaisemia (Pole 2010). Artikkelissani analysoin maskulinistista sukupuolimaisemaa Henry Laasasen blogissa *Kirjoituksia miesten tasa-arvosta ja pariutumisesta*. Tarkastelen blogia kulttuurisena tekstinä, joka kuvaa ja tuottaa sukupuolittunutta ja rodullistunutta yhteiskunnallista todellisuutta (Lowe 1996), ja tunneyhteisönä (Berlant 2007; Koivunen 2012), jonka ilmaisu on affektiivista ja populistista (Lähdesmäki & Saresma, tulossa). Maskulinismilla viitaan ajattelutapaan, jossa sukupuolet käsitetään perinteisen roolijattelun kautta, miesten valta-asemaa pidetään itsestään selvänä eikä vallitsevaa miesihannetta kyseenalaisteta (Lyytinen 2013, 12). Puhuessani maskulinisteista tai valkoisesta heteromiehestä en viittaa yksittäisiin miehiin tai heidän käytökseensä, vaan ideologiaan, joka kietoutuu vallan sukupuolitettuihin, seksuaalisoituihin ja etnisettyihin rakenteisiin ja käytäntöihin. Kysyn, minkälaisena ihanteellinen sukupuolijärjestys blogissa esitetään. Lähestymistapani on intersektionaalinen (Karkulehto *et al.* 2012): analysoidessani sukupuolimaiseman näkökulmarajauksissa tuotettavaa hegemoniaa kiinnitän huomioni sukupuolen kanssa leikkautuviin eroihin, erityisesti etnisyyteen, mutta myös seksuaaliseen suuntautumiseen ja jossakin määrin yhteiskuntaluokkaan.

Blogosfäärissä uutena julkisena tilana vallitsee maineen talous: mitä raflaavampia postauksia, sitä enemmän lukijoita ja kommentteja (Noppari & Hautakangas 2012; Niemi-Pynttäri 2013). *Uuden Suomen* Puheenvuoro-palstalla maaliskuusta 2010 alkaen julkaistun blogin kirjoittaja hallitsee maineen talouden: hän sai runsaasti mediahuomiota opinnäytteensä pohjalta julkaistulla kirjal-

laan *Naisten seksuaalinen valta* (2008); sittemmin hän on herättänyt mediakohuja väitteillään naisten seksuaalisesta vallankäytöstä (Stenbäck 2008; Ahvenniemi 2012), miesten tasa-arvo-ongelmista (Matilainen 2008) ja tatuoinneista naisten markkina-arvon sabotoina (Valvio 2012).

Blogi keskittyy nimelleen uskollisesti miesten kokemuksiin heteroseksuaaliseen ”pariutumiseen” liittyviin ongelmiin ja miesten oletettuun epätasa-arvoon. Bloggauksissa lainataan usein muualta julkaistuja tekstejä, joita kirjoittaja kommentoi. Kommenttiosiossa teemoina toistuvat ”tavallisen suomalaisen miehen” ahdinko sukupuoliroolien muuttuessa, naisten ja erityisesti feministien paheus, tieteen ja tietämisen pohdinta, nais- ja sukupuolentutkimuksen kyseenalaistaminen tieteenä ja niin kutsutun markkina-arvoteorian puolustaminen. (Saresma 2012.) Suosituimpien kirjoitusten otsikot¹ kuvaavat blogin keskeistä sisältöä: ”Seksituristina Thaimaassa” (julkaistu 27.11.2010), ”Myytti maksuttomasta seksistä” (22.12.2013), ”Miksi feministit suvaitsevat Islamia” (31.10.2013), ”Keskinen (osa 1): Antifeminismi ja valkoinen identiteettipolitiikka” (29.12.2013) ja ”Testaa, oletko feministi?” (10.1.2014). Blogin suosituimmassa postauksessa ”Seksituristina Thaimaassa” (Laasanen 2010a) kirjoittaja lainaa seuraavan tekstikatkelman ”Suomen suurimmaksi seksi- ja pornosivustoksi” itseään mainostavan Sihteeriopiston sivustolta ”Thaimaa/Pattaya perusteellinen raportti kevät/kesä 2008”:

[T]yttö yöksi ja päiväksi, ne siivoaa, tekee ruoan, käy kaupassa ja saa vielä xxx halpaan hintaan! Todellisia kotihengettäriä siellä löytyy! Muistakaa pieni tippi kuitenkin! Ja tiukkapipoille: tytöt oikeasti aivan täysin omasta tahdosta siivoavat ja hoitavat kämpän siinä samassa. En koskaan ole edes pyytänyt tuollaista palvelua! Aina kuitenkin aamulla on aamiainen tehty ja jopa tuotu sänkyyn!! Kyse ei siis ole halventamisesta eikä pakottamisesta.

Blogissa, joka julkaistiin 27.11.2010, kirjoittaja lainaa useita Sihteeriopisto-sivuston julkaisemia Thaimaassa käyneiden miesten seksilomakertomuksia ja referoi *Iltalehden* reportaasia seksituristista Pattayalla. Yhteenvetona hän esittää:

- 1 Thaimaassa rumempikin mies kykenee hankkimaan YTM-kokemuksen² – miltä tuntuu olla haluttu (tai mitä on olla nainen). Mies ei saisi Suomessa tuollaista kokemusta edes villeimmissä kuvitelmissaan.
- 2 Kyse ei ole pelkästä seksistä, sillä tytöt siivoavat kämpän ja laittavat ruokaa siinä sivussa – kertomuksen mukaan omasta tahdostaan.
- 3 Jos globaalit pariutumismarkkinat (todella) avautuisivat, suomalaiset naiset joutuisivat armottomaan kilpailutilanteeseen. Kilpailusta olisi vaikea selvittää voittajana siivoavia, sekstaavia ja ruokaa laittavia thai-naisia vastaan.
- 4 Kävijät ylistävät thai-naisia: he eivät ole saaneet Suomen naisilta samanlaista huomioonottamista, palvelua ja ystävällisyyttä kuin thaimaassa.
- 5 Suomessa feminismi on onnistunut vähentämään naisten taloudellista riippuvuutta miehistä. Sen seurauksena suomalaisilla naisilla ei ole juuri intressiä pyrkiä miellyttämään miehiä, ellei kyse ole selkeästä YTM:stä.
- 6 Thaimaassa vanha työtön rakennusmies saa naisilta saman kohdelun kuin nuori ja komea urheilumiljonääri Suomessa.
- 7 Markkina-arvoteoria selittää erinomaisesti miesten naismenestyksen ja kohtelun suuret erot Suomessa ja Thaimaassa.
- 8 Miesten halu seksuaaliseen vaihteluun käy hyvin ilmi seksiturismissa: naista vaihdetaan tyypillisesti montakin kertaa päivässä.

Neljä ensimmäistä kohtaa ovat yhteenvetoa *Italehden* ja Sihteeripiston teksteistä. Neljässä jälkimmäisessä kirjoittaja liittää keskustelun markkina-arvoteoriaansa (Laasanen 2008). Bloggaus kirjoitti lukijoilta 534 kommenttia³. Monet kommentoijista ovat tuttuja aiemmistakin blogikeskusteluista, samoin keskustelun teemat muistuttavat muiden kommenttiketjujen aiheita (Saresma 2012). Analysoin blogikeskustelussa performoitavaa sukupuolimaaisemaa. Käytän paljon suoria lainauksia blogikommenteista, joihin viitään nimimerkillä tai Vieraana, jos kommentoija ei ole rekisteröitynyt palveluun, ja julkaisuajankohdan päiväyksellä sekä kellonajalla. Kommentit ovat julkisia ja ne löytyvät Uuden Suomen Puheenvuo-

ro-palstan blogiarkistosta. Ennen sisällönanalyysia esittelen artikkelini keskeiset käsitteet.

Sukupuolijärjestykset ja ideaalimaisemat

Luen Seksituristi-bloggauksen kommenttikeskustelua pysäytyskuvana nykykulttuurin sukupuolimaisemasta, jolla viitataan rajattuun tapaan kuvata ja käsittää sukupuolten paikkaa ja toimintamahdollisuuksia. Artikkelin keskeiset käsitteet ovat sukupuolijärjestys ja ideaalimaisema, jotka määrittävät suhteessa nostalgiseen tai kärjistettyyn maiseman esittämiseen sukupuolitettuna dystopiana tai pastoraalina. Naiset ja miehet asettuvat ja asetetaan yhteiskunnassamme eri tavoin sukupuolina kulttuurisesta tilanteesta riippuen. Sukupuoli on Suomessa liittynyt vahvasti kansalaisuuden käsitteeseen ja ideaalikansalaisuuteen, joka sukupuolituu naiseksi ja mieheksi (Heikkinen 2012, 12). Siihen liittyen kansallisuus hahmotuu historiallisena muodostelmana, jossa valtasuhteet perustuvat (sukupuoli)eroihin (Gordon & al. 2002). Myös blogeissa tuotettava sukupuolitunut ideaalikansalaisuus on historiallinen konstruktio, jota esitetään suhteessa sukupuoleen ja kansallisuuteen sekä kansallisuudeltaan ”toisiin”. Ideaalikansalaisuus rakentuu osana kansallista sukupuolijärjestelmää, jossa sukupuolille määritellään niiden paikat (Heikkinen mt.; Hytönen & Rantanen 2013).

Sukupuolijärjestyksen käsitteellä viitataan sukupuolijärjestelmää (ks. Liljeström 1996; Julkunen 2010) joustavampaan tapaan järjestää sukupuolten toimintaa ja kokemuksia yhteiskunnassa. Kansalaisuuden lailla sukupuolijärjestykset muodostuvat ja muuttuvat suhteessa kontekstiinsa, aikakauden kulttuuriseen tilanteeseen. Niiden muokkautumiseen vaikuttavat sekä yhteiskunnalliset rakenteet että yksilöiden toiminta. Sukupuolten suhteen uudelleenjärjestymistä pidetään jopa aikamme suurimpana murroksena (Julkunen mt., 9). Modernisaation edetessä patriarkaatti murenee ja naisesta tulee tasavertainen toimija yhteiskunnassa. Erityisesti miessukupuoleen liitettyjä etuoikeuksia ja valta-asemia jaetaan uudestaan, ja globa-

lisoituvassa maailmassa ”valkoinen mies menettää patriarkaalisen perintöosansa” (Connell 2005; Julkunen 2010; Saresma & Harjunen 2012, 9). Toisaalta myös uusi sukupuolijärjestys rakentuu vallan ja epätasa-arvon olemassa olevien muotojen pohjalle (Adkins 2004; Mäkinen 2008, 206). Sukupuolijärjestyksen käymistilaa kuvasi 1950-luvulla keskustelu naisten palkkatyöstä (Hytönen & Rantanen 2013); 2010-luvun kuohunnasta kertovat sukupuolineutraalia avioliittoa ja lasten päivähoito-oikeutta koskevat mediakohut. Kuten aina kuohunnan aikana, myös tällä hetkellä vedotaan erityisen voimakkaasti käsitykseen, että on olemassa jonkinlainen ”luonnollinen” tai ”aito” sukupuolijärjestys, jota muutos koettelee. Mediassa huolensa järjestyksen järkkymisestä ilmaisevat muun muassa valkoiset heteromiehet (Saresma 2012; Keskinen 2013).

Blogit ovat 2010-luvulla vakiinnuttaneet asemansa tietokonevälitteisen kommunikaation suosittuna muotona (Pole 2010; Moe 2011). Ne ovat nykykulttuurissa keskeinen sukupuolen esittämisen paikka silloinkin, kun sukupuolta ei käsitellä eksplisiittisesti (Noppari & Hautakangas 2012). Tarkastelemassani blogissa sukupuoli on keskeinen teema, ja analysoin sen tapaa esittää sukupuolijärjestyksestä sukupuolimaisemana. Maiseman käsite analyysin kehyksenä tuo mukaan ajallisen ja tilallisen etäisyyden. Siinä missä järjestyksissä eletään ja ollaan, maiseman käsite korostaa esittämisen näkökulmaa ja kysymystä tuotetun kuvaston ja todellisuuden välisestä suhteesta (Vallius 2013). Maisemaa on käsitteellistetty rajattuna esityksenä, mutta samalla on korostettu maisemaa jatkuvasti muuttavana prosessina, koettuna käytäntönä, ei vain staattisena kuvallisena esityksenä (Merriman & al. 2008, 192, 193). Maisema kulttuurisena tekstinä (Lowe 1996) viittaa kommunikointiin; esimerkiksi W: T. J. Mitchellille (1994, 14) maisema on kulttuurisen ilmaisun väline pikemminkin kuin kuvataiteen genre. Ihannemaisemat muodostuvat valinta- ja rajausprosesseissa (Jokinen 1997, 36). Sukupuolimaisema on artikkelissani kulttuurinen konstruktio, esitys, johon tiivistyy jotakin olennaista nykyajan asenneilmapiiristä.

Kun sukupuolten suhteita ja niiden esityksiä nykykulttuurissa hahmotetaan maisemana, korostuu suhteiden kontekstisidonnai-

suus ja niiden historiallinen muutos. Maiseman käsite muistuttaa myös siitä, että kun katse kohdistetaan sukupuoleen, jotakin muuta rajataan ulos. Intersektionaalinen lukutapa korostaa sitä, että vaikka blogissa keskitytään eksplisiittisesti sukupuoleen, keskustelu kiertyy väistämättä myös muihin hierarkkisiin valtapositiioihin. Intersektionaalisuus osoittaa sukupuolen yhteyden muihin valtajärjestyksiin, kuten etnisyyteen, seksuaalisuuteen ja yhteiskuntaluokkaan, ja kuvaa näiden rakenteiden ja jakolinjojen leikkautumista (Lowe 1996; Davis 2008; Karkulehto *et al.* 2012). Eroja ja niiden leikkautumista korostavassa lukutavassa huomiota ei kiinnitetä vain yhteen subjektipositioon tai hierarkkiseen asemaan, vaan useiden eri asemien yhteisvaikutukseen.

Sukupuolimaiseman esittämiseen liittyvien valtaneuvottelujen näkökulmasta sukupuolen kanssa yhtä keskeisiä identiteetin määrittäjiä ovat niin kutsutut merkkeamattomat, problematisoimattomat kategoriat (Choo & Ferree 2010). Tällaisia ovat erityisesti etninen valkoisuus ja heteroseksuaalisuus. Kyse on identiteettien diskursiivisista leikkautumisista ja valtahierarkioista: valkoisena, keskiluokkaisena, heteroseksuaalisena ja maskuliinisena tuotettu subjekti on ”herrasubjekti” (*master subject*), ja valkoisen keskiluokaisen heteromiehen valta-asema mahdollistaa sen, että muita, ei itsen kaltaisia ihmisiä havainnoidaan vain suhteessa itseen (Haraway 1988; Rose 1993).

Maisema taidehistoriallisena käsitteenä on analyttisempi ja kontekstuaalisempi kuin maiseman arkiymmärrys, jossa korostuu maisemamaalauksen ”luonnollisuus” ja autenttisuus. Maiseman käsite on artikkelissani metaforinen ihannemaisema. Maisemaihanteen käsite viittaa maiseman konstruktioaluonteeseen ja enemmän tai vähemmän tietoiseen pyrkimykseen esittää maisema ihannekuvana. Suomalaisen lukemisen ihannemaisemia⁴ eritellyt sosiologi Kimmo Jokinen (1997, 1) kiinnittää huomiota siihen, miten lukijat käyttävät kirjallisuutta apuna itsensä, oman kulttuurinsa ja mielekkään elämän määrittämisessä. Tätä kautta on mahdollista tarkastella kulttuurin nykytilaa ja sen murtumakohtia. Artikkelissani maskulinistiset maisemat kertovat kirjoittajiensa arvoista ja esimerkiksi

heidän näkemyksistään mielekkästä elämästä. Samalla kun ihan-nemaisemat tai uhkaavaksi koetut maisemat rakentuvat yksilöiden kokemusten perusteella, maisemaihanteista voi Jokisen lailla lukea merkkejä myös yhteiskunnallisesta muutoksesta.

Jäsennän blogikommentteja kahdenlaisina maisemina: yhtääl-tä dystopiana, jossa feministit ovat vieneet valkoisen heteromiehen vallan, ja toisaalta perinteistä sukupuolijärjestystä noudattavana he-teromiehen pastoraalina, joka perustuu sovinistiselle, kolonialisti-selle ja rasistiselle fantasialle. Dystopia viitaa kuvitteellisessa tule-vaaisuudessa sijaitsevaan yhteiskuntaan, jossa kaikki on mennyt pie-leen. Se on vastakuva utopialle, ihanteellisen paikalle, jota ei todellisuudessa ole. Dystopiaakaan ei (vielä) ole, mutta se on lähempänä kuin luullaan: se on uhkakuva lähitulevaisuudesta, jota kohti tämän hetken kehityskulut äärimmilleen vietyinä johtavat. Spekulatiivises-sa fiktiossa, science fictionissa ja kyberpunkissa luodaan dystopioi-ta, kun leikitellään ajatuksella siitä, mitä tapahtuu kun kaikki me-nee pieleen. Utopian ja dystopian lailla pastoraalin perinne juontaa antiikin Kreikkaan. Pastoraali on ihanteellinen kuvitteellinen paik-ka, jota ei koskaan ole ollut olemassa. Sana on käännetty paimenru-noudeksi, mutta se pastoraaleja on myös musiikissa, teatteritaitees-sa ja kuvataiteessa. Pastoraali-idylliä saatetaan kuvata *locus amo-enus* -tyylisenä idyllisenä ja ihanteellisenä paratiisina, turvallisuus-den ja mielihyvän tyysijana, joka esitetään kauniina ruohikkomai-semana, varjoisana metsäaukeana tai paratiisimaisena puutarhana (Vallius 2013, 221).

Oman paikan menettämisen kokemukseen liittyvä, kaunainen-kin nostalgia on maskulinistien tunneyhteisölle ominainen tunneti-la (Saresma 2012). Nostalgia ei sinänsä ole mitään väärää, mutta se saattaa yksinkertaistaa kuvaa menneisyydestä, joka alkaa näyt-täytyä kadotettuna onnelana (Hytönen & Rantanen 2013, 12). Nos-talgian voi määritellä kaihona tai kaipuuna määrittelemättömään, saavuttamattomaan menneisyyteen (Pickering & Keightley 2006, 919). Menetyksen kohteesta luodaan nostalgiaassa fantasia, johon suhtaudutaan romanttisesti (Boym 2001), tai ideaalikuva, josta häi-vytetään ikävät tai omaan näkemykseen sopimattomat piirteet. Nos-

talgiassa yhdistyvät menetys, puute ja kaipuu, ja se voi olla sekä melankolista että utooppista (Pickering & Keigthley 2006, 921). Tällaisena tulkitseen blogin ideaalimaisemaa.

Nostalgiaa voi lähestyä vaihtoehtoisena todellisuutena pikemminkin kuin kirjaimellisena kuvauksena menneisyydestä (Boym 2001): nostalgia ei ole ensisijaisesti kaipua menetettyyn paikkaan, vaan eri aikaan. Paikkoina ja esittämisen tapoina dystopia, utopia ja pastoraali ovat tilallisia esityksiä, jotka liittyvät myös aikaan: niiden kuvaamisessa suunnataan katse joko menneeseen tai tulevaan. Tilan ja ajan käsitteellistysten on sanottu sukupuolittuvan siten, että aika tulkitaan maskuliinisena ja paikka feminiinisenä, konkreettisena, romantisoitujen kotina (Massey 2003, 69–71; Nas-kali 2013, 20). Aika – muutos – on myös nähty teoreettisesti kiinnostavampana kuin paikka, joka on mielletty itsestään selväksi ja pysyväksi (Ronkainen 1999, 22–23), ja paikkaa on alettu teoretisoida vasta myöhemmin. Tässä artikkelissa maisema prosessina viittaa paikkaan *ja* ajalliseen muutokseen: nostalgia ylittää sukupuolituneen jaottelun maskuliiniseen aikaan ja feminiiniseen paikkaan rakentuessaan molempien kautta (Baym 2001; Ronkainen 1999).

Feministinen dystopia

Maskulinistisen ideologian lähtökohta on liian pitkälle mennyt tasa-arvo (Keskinen 2013). Myös blogissa nykyinen sukupuolimaisema näyttäytyy dystopiana, jossa sukupuolijärjestys on muuttunut niin paljon, että maskulinistien maalailema feministinen uhkakuva on toteutunut: käänteisutopia eli feministien toivoma tulevaisuuden yhteiskunta on jo täällä. Naiset ovat menettäneet luontaiset taipumuksensa, kuten nimimerkki bmad kuvaa kommentissaan, joka on julkaistu 27.11.2010 klo 14:17:

Naisen palveluhaluus miestä kohtaan on minun nähdäkseni kuitenkin osa naisen luontoa, joka on feminismin ja kylmän länsimaisuuden myötä vain kyseenalaistettu naista esineellistävänä, ellei mies sitten anna moninkertaisia vastasuorituksia.

Nimimerkki Ingenieur kirjoittaa (28.11.2010, 14:50): ”Missä ollemme menossa vikasuuntaan? Itse näen osavikaa lamaannuttavassa (/uhripääomaa keräävässä ja hyödyntävässä) feministisessä diskurssissa ja valehtelevassa propagandassa.” Hän kuvaa toisaalla (29.11.2010, 08:00) feminismin vaikutuksia:

Musta tuntuu, ettei nykyään saippuakuplissa kasvatetuista naisista ole samaan [kuin naisista ennen]. Feminismi on kasvattanut Teistä voimattomia, kohtaloonne tyytyviä ruikuttajaprinsessoja ja etuilijoita, joille ihmiskunnan iät ajat harjoittamat toimet (esim. lasten kasvatusta) esiintyy jo jonkinlaisena raskaana työn äärimaksimina.

Dystooppiseen tilanteeseen on ajautettu nimenomaan naisten muuttumisen takia: ”Ongelma ei ole Suomalaisesta miehestä johutuva. Suomalainen mies on vielä mies. Mutta Suomalainen nainen muistuttaa yhä enemmän miestä.” (Vieras 27.11.2010, 13:24.) Heteronormatiivinen sukupuoli-järjestys perustuu ajatukselle miehen ja naisen perustavanlaatuisesta erosta. Seksuaalisen eron korostaminen erotisoi miesten ja naisten välisiä valtasuhteita, mikä tarkoittaa kulttuurintutkija Rosalind Gillin (2007, 158) mukaan sitä, että ero konstruoidaan seksikkäänä, ja samalla sen avulla voidaan perustella sukupuolten hierarkkista suhdetta. Maskulinistit näkevät perinteisen sukupuoli-järjestyksen murenemisen johtavan ongelmiin juuri eron kavetessa. Nimimerkki bmad kirjoittaa (29.11.2010, 29:51):

Meillä on sellainen tilanne, etteivät naiset tule yleisesti toimeen miesten kanssa ja he kieltäytyvät näkemästä miehessä enää sukupuolena mitään jännittävää. Tämä on johtanut siihen, että naisten perään edelleen kuolaavat miehet joutuvat käymään kilpaa siitä saavatko maistaa naisen hunajaisia nektareita edes kerran.

Naiset eivät ole täysin erakoituneet. He ovat tulleet hyvin nirsoiksi, yli-mielisiksi resurssinhaltijoiksi, jotka antavat läähättävien urosten kermalle maistiaisia omista herhiläispesistään.

Suomalaisnaiset ovat vapautuneet liikaa ja alkaneet muistuttaa liikaa miehiä, mistä seuraa Vieraan (29.11.2010, 13:17) mukaan ongelmia:

Suomessa naisista on tullut miehiä ja se käyttäytyminen nyt näkyy vaikka Kreikassa. Bussi kun on turistihotellin eteen pysähtynyt niin suomalainen siideriliisi on kännissä ja käynyt jo varaamassa omat kamakit himojensa tyydyttäjiksi, kotona sitten mies (lue nainen) hoitaa perhettä ja käy töissä kun vaimo (mies) on tyttöporukalla rentoutumassa.⁵

Miestapaisesti (Jokinen 2005) käyttäytyvä nainen ei enää ole kelvollinen suomalaiselle miehelle, joka ei ole muuttunut samalla tavalla kuin nainen. Vieras ihmetteleeekin tilannetta, jossa ”aika moni nainen [– –] suosittelee pojilleen ulkomaalaista vaimoa, suomalaisen naisenhan piti olla maailman paras”. Nyt on kuitenkin tultu tilanteeseen, jossa ”[s]uomalaisen miehen parisuhde onnistuu paremmin ulkomaalaisen naisen kanssa” (Vieras 27.11.2010, 13:24).

Ideologisesti nainen symboloi Kaija Heikkisen (2012, 12) mukaan kansakuntaa ja sen rajoja: ”nainen on passiivinen ja miehen velvollisuus on naisen (eli isän)maan puolustaminen”. Kansakunnan käsitteen sukupuolittumisen takia mieheyden ja naiseuden kriisiytyminen johtaa myös kansakunnan kriisiytymiseen. Vähintäänkin fantasia valkoisesta kansakunnasta (Keskinen 2013) säröytyy, kun miehet eivät enää huoli muuttuneesta suomalaisesta naisesta. Tilanne muistuttaa dystopiaa, jota usein luonnehtii arvaamattomuus, pelko ja väkivalta. Näitä piirteitä löytyy myös maskulinistisesta sukupuolimaistemasta. Esimerkiksi bmad (27.11.2010, 17:10) kuvaa:

Naisten häiriintymistä voidaan pitää yhteiskunnallisena trendinä, jota on vaikea pysäyttää. Naiset eivät ole luotettavia ja parisuhteista voi herkästi tulla vaikeita kokemuksia. Nykynaiset ovat olevinaan itsenäisiä ja saattavat pillastua mistä tahansa tai kokea miehen vahingoittamisen oikeutetuksi.

Yleisimpänä syynä miesten väliselle väkivallalle voitaneen pitää naisista käytävää kovaa kilpailua = naiset valitsevat väkivaltaisemman miehen ennemmin, kuin nössön, ja näitä taitoja miehet hiovat yleensä uhkailemalla toisia miehiä, mutta ilmeisesti monen on myös pakko joskus kokeilla miten taidot toimivat käytännössä. Ja se tapahtuu hyökkäämällä muiden miesten kimppuun.

Tavallinen suomalainen mies on joutunut alennustilaan. Patriarkaatti, jossa isäntä perheenpäänä piti vaimosta, lapsista ja palveluväestä koostuvaa taloutta ohjissaan, on historiallisesti vääjäämättä purkautumassa, mutta blogikommenteissa isännän roolia korostava asenneilmasto muuttuu hitaammin kuin yhteiskunta ympärilämme. Auktoriteettiaseman riistämisen lisäksi miehiä kohdellaan Vieraan 28.11.2010 klo 11:58 jättämän kommentin perusteella suorastaan huonosti:

[– –] suomalaiset naiset ottavat oikeuden haukkua ja nimitellä suomalaisia miehiä niin rumasti kuin vain pystyvät. Feministit yrittävät vielä tieteellisesti pistää suomalaiset miehet mataliksi.

Summa summarum: suomalaista miestä saa haukkua ja nimitellä. Muita ihmisiä ei. Suomessa on paljon miesvihaa, joka yhdistyy heikkoon kansalliseen omanarvontuntoon.

Huono kohtelu tuntuu epärealistiselta, sillä kuten Ingenieur (28.11.14:11) kirjoittaa:

Moderni suomalainen mies juo vähemmän kuin eurooppalainen, lyö vähemmän kuin suomalainen nainen, on saanut paremman koulutuksen kuin missään päin muualla, kohtelee naisiaan paremmin kuin juurikaan missään muualla (kokeilkaa oikeasti vaikkapa jotain katolilaisempaa maata...) ja on ahkerampi, kuin missään muualla maailman sohvaperunakulttuureista.

Dystopiassa elämää luonnehtii ihmisarvon menettäminen, puute ja alistaminen. Maskulinistien mukaan juuri miehet ovat nykyisin riiston kohteita, mikä johtuu luonnollisen sukupuolijärjestyksen purkautumisesta, kuten Mikko Ahola (27.11.2010, 19:10) kuvaa:

[– –] naiset eivät suostu mielellään irtoseksiin, vaan asettavat etusijalle seksin avioliiton omaisissa suhteissa. Myös tämä on eri tutkimuksien todettu tosiasia, vaikka jokainen sen tietää muutenkin. Naisten kannalta tämä on luonnollista, sillä naiset haluavat elämässään lapsia, ja siksi naisten kannalta on hyvä, että miehet saavat seksiä vain, jos sitoutuvat huolehtimaan yhteisistä lapsista yhdessä lasten äidin kanssa.

... toimiakseen tämä systeemi vaatii sen, että naiset tukahduttavat omaa seksuaalisuuttaan. Koko järjestelmä perustuu siihen, että miehillä on pulaa seksistä, ja näin seksistä ylipäänsä voi tulla vaihdon väline, jossa naiset saavat miehiltä taloudellisia resursseja seksiä vastaan.

Luonnolliseksi kuvattu järjestys on kuitenkin rikkoutunut naisten astuttua työmarkkinoille ja saavutettua taloudellista itsenäisyyttä. Järjestystä murentaa myös etnisten ryhmien sekoittuminen. Rasistisilla keskustelufoorumeilla suosittu puheenaihe on, että naisen keskeinen tehtävä kansakunnassa eli reproduktio on vaarantumassa tässä kehityskulussa. Maskulinistiblogin seksuaalisoituun ja heteroseksistiseen maisemaan lapset eivät kuulu, vaikka suvunjatkamisen teknologisoitumiseen viitataan osoituksena heteroseksuaalisen sukupuolijärjestyksen murtumisesta, kuten nimimerkki jokuvaan kuvaa (27.11.2010 12:37):

Onhan tämä naisten itsenäistyminen (Suomessa) aika pari-evoluutimainen mullistus, ei naisilla ole enää mitään syytä ollaan missään tekemisissä miesten kanssa, lapsenkin saa hedelmöityshoidolla. Odotan hurjan sinkkuuntumisen edelleen jatkuvan. Kannattaisi rakentaa niitä pieniä yksioita.

Niinpä naisten reproduktioitehtävää ei maskulinistiblogissa juurikaan korosteta toisin kuin esimerkiksi radikaalien ”maahanmuuttokriittisten”, rasististenkin ryhmittymien sivustoilla.⁶ Maskulinistiblogikommenttien ideaalinen naiskansalainen ei ole mytologisoitu äiti, eikä teksteissä juurikaan aseteta naisia ”kansakunnan äideiksi”. Ideaalinaisuus kuitenkin liittyy perinteisille sukupuolirooleille perustuvaan sukupuolisopimukseen. Sukupuolisopimuksella tarkoitetaan yhteiskunnassa vallitsevaa implisiittistä, mutta jaettua ymmärrystä siitä, miten sukupuolten väliset suhteet järjestetään (Julkinen 2010). Ennen 1960-lukua Suomessa oli voimassa sukupuolisopimus, jota luonnehti nykyistä tiukempi työnjako: naiset tekivät kotityöt, miesten palkkatyö sijoittui julkiselle alueelle. Perinteinen mieselättäjyyteen perustuva sukupuolisopimus neuvoteltiin uudelleen 1970-luvun puoliväliin mennessä. Uudessa sukupuolisopimuksessa ihanteena oli kummankin sukupuolen tasavertainen mahdollisuus osallistua kodin ulkopuoliseen palkkatyöhön. (Mt.)

Patriarkaalinen ydinperhe autoritaarisine isineen oli pitkälle toisen maailmansodan jälkeiseen aikaan auktoriteettisuhteiden kyseenalaistamaton järjestämisen tapa tai ainakin perhejärjestyksien mieltämisen tapa (Aalto 2012). Itsestäänselvytyksenä pidetyt ”pien-

perhe, sukuyhteisöllisyys, perinteiset sukupuoliroolit ja seksuaalisuuden rajoittaminen heteroseksuaaliin, kohtalaisen pysyviin parisuhdemalleihin” tulivat kuitenkin uhanalaiseksi jälkimodernissa maailmassa (Jokinen 1997, 192). Nykyisin vallitseva kahden elättäjän malli, jossa naiset kouluttautuvat miehiä korkeammin ja ovat tasavertaisesti mukana työmarkkinoilla, syrjäyttää miehen perheen päässä hierarkian korkeimmalta portaalta. Maskulinistien näkökulmasta modernisoitumiskehitys on johtanut dystopiaan, jossa ”alkuperäisinä” pidetyt naisellisuus ja miehisuus ovat kadonneet. Aidon naiseuden menetys kärjistyy naisten ulkonäössä:

Nykyajan kaunottaret ovat banaalin kulttuurimme mädättämiä puupäitä, joten nuo piirteet ovat harvemmin rinnan aktiivisina potentiaaleisakaan naisissa.

Nykyajan vitsaus on se, että naista voidaan sanoa kauniiksi ja näyttäväksi, vaikka hänessä olisi vain pari noista puolista esillä. Ei alkupeleistä naiskauneutta löydä juuri mistään. (bmad 28.11.2010)

Nostalgisessa menneisyydessä miehet olivat miehiä ja naiset naisia – seksuaalisesti aktiivisia, miehille ja heteroseksille omistautuneita naisia. Sanna Karkulehto (2011, 154) nimittää heteronostalgiaa kaipuuta ”aikaan, jolloin heteronormit olivat muuttumattomia ja vakaita ja rajat sukupuolten ja seksuaalisuuksien välillä selviä”. Tuollaista seksuaalisuuksien ja sukupuolten välistä vakautta ei ole koskaan ollutkaan (mt., 156). Samalla tavoin blogeissakin kaivattu sukupuolijärjestys on itsepetosta. Heteroseksuaalinen sukupuolinostalgia osoittautuikin lähemmässä luennassa sekä kaipuuna johonkin määrittelemättömään, hahmottomaan menneisyyteen että naiivina menneisyyden ikävien tai omaan affektiiviseen suhteeseen sopimattomien piirteiden häivyttämisenä (Hytönen & Rantanen 2013, 12).

Nostalgiaa on luonnehdittu vierauden tunteeksi tässä ajassa vastakkaisena aiempaan aikaan, jossa kokija tunsi tai kuvitteli olevansa kotona (Pickering & Keightley 2006, 922). Tällainen vierauden kokemus liian feministisessä nykyaajassa määrittää maskulinistista dystopiaa. Stephanie Lawler (2013) on tarkastellut brittiläisen työväenluokan luokkanostalgiaa, jolle on ominaista rehabilitoida nos-

talgia ja esittää nykyisyys erityisen brutaalina korostamalla menneen arvostusta. Maskulinistit hyödyntävät Lawlerin työväenluokan kertomuksissa käytettyä tekniikkaa: ihanteellinen menneisyys konstruoidaan ahdistavan nykyisyyden positiivisena kääntöpuolella. Lawlerin tutkimissa työväenluokan narratiiveissa kaikki nostalgisen menneisyyden ihmishahmot, esimerkiksi ahkera tehdastyöläinen, ovat miehisiä. Sen sijaan vaikkapa luokkajaon keskeinen toimija, palvelusväkeen kuuluva nainen, puuttuu kuvastosta täysin. Maskulinistien maisemassakin toimijuus on rajattu länsimaisille heteromiehille, naiset henkilöhahmoina toimivat näiden tarpeita tyydyttävinä statisteina.

Nostalgiaa luonnehtivat affektiiviset menetyksen, puutteen ja kaipuun kokemukset (Pickering & Keightley 2006, 921). Nostalgisesti kuvattu menneisyys, jonka valta-asema on nykyisin menetetty, on melankolinen fantasia (Lawler 2013). Maskulinistien nostalginen utopia on kreikankielisen nimensä mukaisesti paikka jota ei ole, vaikka oletetun menneisyyden ”aidoksi” konstruointia sukupuolipastoraalia ihailaan ja menetettyyn maisemaan suhtaudutaan nostalgisesti. Utooppiset ja dystooppiset maisemat rajautuvat keskusteluun siitä, minkälaisia suomalaiset nykynaiset ovat verrattuna entisiin hyviin aikoihin. Aiheena on miesyksilöiden ongelmalistunut suhde naisten kanssa, ei syvällisempi pohdinta esimerkiksi uusliberalismin ja prekarisoitumisen vaikutuksista miesten asemaan työmarkkinoilla.

Kolonialistinen pastoraali

”Entinen” tai ”mennyt” sukupuolijärjestys mielletään blogissa lähtökohtaisesti nykyistä parempana:

Ennen oli kaikki paremmin. Nykyisin tuota menetettyä paratiisia muistuttaa Thaimaa, joka on ”Paratiisi maan päällä, missä eevat eivät ole haukanneet feminismipuun hedelmää.” (Horny, 27.11.2010 klo 09:54)

”Seksituristina Thaimaassa” -bloggaus maalaa eksoottisen Thaimaan ideaalimaisemana, jota vasten nykytodellisuus on vain karu

häivähdys maiseman reunoilla. Pastoraali tarkoittaa utopian ja dystopian lailla kuvitteellista paikkaa, jota ei todellisuudessa ole olemassa. Pastoraalin voi kääntää paimenidylliksi, ja maalaustaiteessa pastoraalit ovat utuisia kuvauksia maalaismaisemista puineen, lampineen ja lehmälaumoineen. Eksoottisten kasvien vehreiden lehvien tai matalalla roikkuvien pilvien läpi siilautuu auringon valoa, kuvattu paikka itsessään on varjoisa ja suojaista poukama, jossa ihmishahmot leikittelevät tai musisoivat puolialasti luonnon helmassa. Jossakin kaukaisuudessa saattaa häämöttää rakennuksia, mutta lepopaikaksi valittu paikka on sopivan kaukana kaupungista. Pastoraalin henkilöahmoilla on siis jonkinlainen, mutta ei liian läheinen suhde sivistykseen ja nykytodellisuuteen. Dystopian avulla halutaan spekulatiivisessa fiktiossa ja science fictionissa kiinnittää huomiota nykypäivään. Samalla tavoin pastoraalin harmoniseen maalaismaiseman kuvaukseen voidaan liittää viittauksia nykytilanteesta ja -politiikasta. (Young 1993, 523.)

Kirjallisen teoksen voi käsittää pastoraaliksi, kun sen asenne luontoon ja ihmisen kokemukseen on idealisoiva, kun se kuvaa maaseudun ja kaupungin välistä liminaalista tilaa tai kun se käsittelee maaseudun ja kaupungin välistä ristiriitaa (Soikkeli 1998). Miesasiablogia voi tulkita pastoraalina tässä mielessä, traditionaalisen ja modernin elämäntavan ristiriidan kiteyttäjänä, niiden välitilaan jäävänä kaistaleena ja siihen joutuneiden kaipaavana asenteena ”luonnolliseen sukupuolijärjestykseen”. Ristiriitaa nykytilanteen ja toivotun todellisuuden välillä kuvaa blogin kirjoittajan omaa postautaan kommentoiva viesti (Henry Laasanen 28.11.2010, 10:10):

Ajattelin lähinnä, että olisi sellainen glogaali markkina, jossa nyrpeät suomi-naiset ja thai go go tytöt olisivat esim. samassa baarissa. Olisi hauska nähdä, miten suomalaiset miehet käyttäytyisivät: anelisivatko he hattu kourassa suomi-naisten huomiota vai menisivätkö he thain naisten ”helppoon”?

Olisi tietenkin mukava nähdä suomalaisten naisten ilmeet, kun suomi-miehellä olisi kerrankin hauskaa.

Kriittisestä näkökulmasta länsimaisen miehen ostovoima globaaleilla seksimarkkinoilla näyttytyy pikemminkin sukupuolten ja et-

nisyyksien hierarkkisuutena ja seksiturismi globaalien riistosuhteiden pienoiskuvana, jossa ”länsimainen vapauden ideologia” piilottaa vaihtoon osallistuvien rakenteellisen eriarvoisuuden (Meretoja 2008, 369). Nimimerkin Alpha uros Thaimassa (27.11.2010; 11:48) kommentti kuvaa seksiturismiin liittyvää taloudellista valtaa:

Jos kävisin Thaimaassa käyttäisin tietenkin seksipalveluja ihan esteettä (ainakin 2 kpl Thaikkua samaan aikaan) ja tottakai tinkaen vielä hinnasta :)

Thaimaahan saa halpoja lentoja ja jos etsii hotellin paikan päällä niin eipä tule kalliiksi.

1. Jokaisen Suomalaisen pojan pitäisi käydä Thaimaassa.

2. Suomen valtion pitäisi maksaa Suomalaisen miehen kulut vaikka kehitysmaa-apuna (Suomalainen sijoittaa rahat kehitysmaassa)

Maskulinistinen ihannemaisema näyttäytyy kommentissa hedonistisena, välitöntä nautintoa tavoittelevana eetoksena (Meretoja 2008, 358) ja kolonialistisena fantasiana, jossa valkoinen mies on herra. Kolonialismilla tarkoitetaan siirtomaapolitiikkaa, jossa isäntävalta pyrkii saamaan alusmaasta mahdollisimman paljon hyötyä. Kolonialismi kytkeytyy imperialismiin eli suurvaltapolitiikkaan, pyrkimykseen tehdä alue- ja taloudellisia valtauksia. Imperialistiseen siirtomaapolitiikkaan kuuluu halu riistää näitä kolonisoituvia alueita isäntämaan voitoksi. Maisematutkimuksen klassikko W. J. T. Mitchell (1994, 13) pitää maisemamaalausta jo itsessään länsimaisen imperialismin ilmauksena, joka ’emansipoi’, ’luonnollistaa’ ja ’eheyttää’ koko maailman länsimaisen ihmisen tarkoituspäriä varten. Maskulinistisessa maisemassa imperialistinen ideologia on vahvasti läsnä. Pastoraaliksi mieltyvässä sukupuolimaaisemassa maskulinistit kuvaavat heille mieluisaa *locus amoenusta*, ”miellyttävää paikkaa”.

Erityisesti Thaimaa näyttäytyy kuvauksissa idealisoituna turvan ja mielihyvän paikkana. Netin virtuaalisessa todellisuudessa paikan merkitys ei olekaan kadonnut. Globalisoituvaa maailmaa ei luonnehdi niinkään paikan merkityksen purkautuminen identiteetin lähteenä (Massey 2003, 63) ”virtuaalinen paikattomuus” (ks. Nas-kali 2013, 21) vaan maisemia konstruoidaan ja paikkoihin kiinni-

tytään nyt sosiaalisessa mediassa. Keskustelijat eivät ole sidoksissa fyysisiin paikkoihin, mutta paikkojen materiaalisuus säilyy: esimerkiksi paratiisimaisen Thaimaan kuvauksiin liitetään seksi, siivoaminen ja aamupala. Imperialistista pyrkimystä hyötyä ”toisista” taloudellisesti ja seksuaalisesti ei sinänsä kiistetä, mutta riiston mahdollisuus kielletään ”rationalisoimalla” ja romantisoimalla valtasuhteet, kuten seuraavassa Vortacin kommentissa:

Rahan erilainen arvo ei ole turistin vika ja turismista on monien näkökulmien mukaan monille kaukokohteille ”pelastava hyöty”. Suomalaismiehen kannalta on parempi ostaa laadukas huora Thaimaasta 5 tunniksi kuin tehdä 20 tuntia töitä, että saa miehiä ylenkatsovan suomalaisnaisen tunniksi petiin. Ei sille mitään mahda.

Rahasta on tullut myöhäiskapitalistisessa yhteiskunnassa hyväksytty tapa järjestää ihmissuhteita. Talouden logiikka on pesiytynyt myös luottamukseen perustuviin henkilökohtaisiin suhteisiin, jollaiseksi seksisuhde on totuttu mieltämään. Tämä johtaa ihmissuhteiden esineellistymiseen. (Meretoja 2008, 356, 360; Steinby 2008, 40.) Edellä siteerattu kirjoittaja jatkaa:

(...) herra Laasasen jälleen mainion kirjoituksen pointti koskettelee kuitenkin sitä, että mitä tapahtuisi, jos thainaisia tuotaisiin suomeen tummaihoisten miesmaahanmuuttajien sijasta suurin määrin; olen varma, että naisten saamiseksi välttämättömät kustannukset vähenisivät joka tapauksessa roimasti. Ja olen myös varma siitä, että tuollaisessa tilanteessa ns. ’kunnollisen ja hyvän miehen’, joka olisi nykytilanteessa tuomittu ikuiseen puutteeseen, olisi suhteellisen helppo löytää häntä arvostava ja rakastava, kaunis vaimo, joka kokkaisi, siivoaisi ja antaisi mielin määrin hyvää XXX:ää ihan vapaasta tahdostaan, ilman, että käteisen täytyisi joka panon kohdalla vaihtaa omistajaa. (Vortac, 27.11.2010, 10:10)

Kommenteissa tulee esille tapa hahmottaa maailmaa länsimaisesta näkökulmasta. Sukupuolen ohella erityisesti valkaisuus on tärkeä maskulinistisen maiseman merkittäjä (Hübinette & Lundström 2011, 44; Keskinen 2013). Rahan merkitystä imperialistisessa ajattelutavassa luonnehtii Vieraan (27.11.2010: 13:12) kommentti ”Saksa on paras mesta kunnan huoraamiseen. Thaimaa on hyvä vähäväräisille panomiehille”. Keskustelussa kaiutetaan myös ”maa-

hanmuuttokriittisten” tahojen rasistisia ääniä, joissa työhön ja talouteen liittyvät kysymykset politisoituvat (Mäkinen 2013). Maskulinistinen pastoraali näyttäytyy pyrkimyksenä palata tilaan, jossa vallitsi (näennäinen) valkoisen miehen hegemonia. Monet tutkijat ovat huomauttaneet, että kuvitteellinen heterohegemonia edellyttää heteronormatiivisen maskuliinisuuden ja rasististen ideologioiden yhteistoimintaa (McClintock 1995; Norocel 2013, 72). Juuri tällaisesta hegemonisen taistelun käymisestä ja sukupuolen ja rodun yhteenkietoutumisesta on kyse maskulinistiblogissa, jossa pyritään palauttamaan tilanne, jossa ”valkoisen rodun” ja heteronormatiivisen maskuliinisuuden valta-asemaa ei kyseenalaistettu (Norocel mt).

Pastoraalin käsitteeseen liitetään usein reaktionaarisuus. Sitä on kirjallisuudentutkimuksessa käsitelty yläluokkaisena kaipuuna sosiaaliseen harmoniaan (Soikkeli 1998) ja hienostuneen naisellisena muotona, josta puuttuu kaikenlainen kriittisyys (Young 1992, 523). Ehkä sen takia siihen turvaututaan mullistusten keskellä ja suuren muuton kaltaisten murrosten aikakausina, kun siirtyminen urbaaniin elämänmuotoon aiheuttaa ahdistusta ihmisissä, jotka kokevat menettäneensä perinteisten pienyhteisöjen sosiaaliset turvaverkot (Walker 1987, sit. Soikkeli mt.). ”Radikaalia pastoraalia” on pidetty kirjallisuudentutkimuksessa itsessään ristiriitaisena ja mahdottomana käsitteenä. Lähestymistavassani sukupuolen pastoraali viittaa radikaaliin traditionalismiin, ”vallankumoukselliseen konservatismiin” (Karila 2013), jossa pastoraalisen sukupuolikuvan avulla pyritään pönkittämään ja edistämään konservatiivista sukupuolijärjestystä. Pastoraali on yhtä aikaa eskapistinen ja tietoisesti poliittinen luomus. Samalla kun siinä tuotetaan käsitystä idealisoidusta sukupuolijärjestyksestä, pyritään ilmaisun tasolla kuitenkin realistisuuden illuusion. Tarkoitus ei ole esittää täysin fiktiivistä sukupuolijärjestyksen maisemaa, vaan kuvata faktanomaisten yksityiskohdien ja omaan kokemukseen vetoamalla maisemaa, joka olisi voinut olla.

Tassa on menty metsaan. Naisen paikka olisi oikeasti etupaassa kotona ja miehen pitäisi saada puolentoistakertainen palkka. Naisen ei pi-

taisi kokea tasta syyllisyyttä, vaan tukea, kannustusta ja Rakkautta, arvostusta. Tama pelastaisi lapsemmekin henkiselta degeneroitumiselta. Tama on toiveajattelua eika koskaan tule enaa toteutumaan. Sellaisen, rooliinsa tyytyvaisen naisen voi loytaa mm. Aasiasta [- -] (Mesessa thaikun kanssa minuutti sitten, 3.1.2011, 17:35).

Nimimerkki Mesessa thaikun kanssa minuutti sitten kuvaa ihan-teellista menneisyyttä, jossa mies oli perheen pää, ja jossa naisen tehtävä oli hoitaa kotia ja tunnetaloutta. Tällainen nostalgisen kuvaston hyödyntäminen on kulttuurintutkijoiden mukaan keskeinen väline nykykulttuurin seksismin pönkittämisessä (Gill 2007, 159–160). ”Rooliinsa tyytyväiset” thainaiset, joista suomalaismies saisi hyvän vaimon, esitetään orientalismin hengessä hiljaisina, nöyrinä ja länsimaisen pelastajan tarpeessa olevina (Piela 2012, 2). Suhde ”thaikun” kanssa ei kuitenkaan näyttäydy varsinaisesti ihmissuhteena. Yhteisen kielen puute poistaa viimeisenkin tarpeen kommunikointiin, jää vain mies tarpeineen ja niitä tyydyttävä vaimokone. Ihmissuhteet on redusoitu seksiin ja siivoamiseen.

Maskulinistinen pastoraali on taloudellisen vallankäytön läpäisemä. Pastoralismi eli paimentolaisuus on poikkeuksellisen miesvaltainen elinkeino. Lähinnä paimentolaisuuteen perustuvat yhteiskunnat ovat patrilineaarisia ja sukupuolten roolit yhteisössä ovat tarkasti rajatut. Naiset pysyvät kotona ja hoitavat karjan lypsämisen sekä maidon prosessoinnin, kun taas miehet reissaavat esimerkiksi myymään lihaa. Paimentolaisyhteiskunta on korostetun yksiviivoinen, mikä liittyy sukupuolitettuun työnjakoon. FAO:n eli YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön raportissa (FAO 2011) todetaankin paimentolaistalouksien elinkelpoisuuden edellyttävän vaimoa, joka huolehtii talouden tärkeimmistä tehtävistä. Tällaisena näyttäytyy blogissa esitetty Thaimaa, jossa naiset sekä tarjoavat seksuaalisia palveluita (pikkurahalla) että siivoavat ja laittavat ruokaa. Thaimaan turistirannoille ja -baareihin sijoittuva länsimaisen miehen ja thainaisen suhde näyttäytyy esimerkkinä globaalista hierarkiasta, jossa taloudellisen vallan järjestelmät ulottuvat maailman ja kansalliselta tasolta, alueellisille ja paikallisille tasoille (Massey 2008, 132) ja myös intiimin kanssakäymisen tasolle.

Imperialistis-orientalistisessa fantasiassa kadotettua paratiisia rakennetaan uudelleen Thaimaahan. Idyllisessä pastoraalissa thainaiset voivat myös tulla Suomeen tarjoamaan seksipalveluitaan, sivoamaan ja hoivaamaan suomalaisia miehiä. Globalisaatio näyttyy tästä näkökulmasta toivottuna: esimerkiksi thai-naisten joukkomuutto Suomeen aiheuttaisi nimimerkin bmad (28.11.2010, 12:28) mielestä thai-naisten ja suomalaisnaisten välille tervetullutta kilpailua: kun ”ensimmäinen kymmenen tuhannen thaityttöerä on saapunut Eurooppaan täyttämään hoitsun paikkoja”, saatettaisiin ”nähdä naisten joukkohyökkäys hoitoaloille (pois muilta aloilta)”. Kilpailutilanteessa liiaksi modernisoituneet suomalaisnaiset palaisivat siihen, mikä heille luontevimmin kuuluu: hoivaamaan. Nimimerkki Kysyntä ja tarjonta kirjoittaa (29.11.2010, 15:26):

Thaimaa näyttyy paratiisina ja thainaiset ihanteellisina kumppaneina. Miksi ei korvata näitä 5000–10000 vuosittaista somalia näillä upeilla Thai-tyttöillä?

Työhalut ovat ihan eri luokkaa, ja samalla korjaantuisi maaseudun uhkaava autoituminen kun peräkyliinkin saataisiin ihan uutta elämää ja uhkaava työvoimapula hoiva-alalla korjattua.

Myös nimimerkki Vortec (27.11.2010, 10:22) pohtii rotujen välistä paremmuutta. Molempia kommentteja voi lukea rasistisena fantasiaksi, jonka julkistaminen on mahdollista internetissä, vaikka sellaisen esittäminen julkisuudessa ei olisi sopivaa (Hughey & Daniels 2013, 35).[– –] tavallaan voisi ajatella, että Thainainen on valkoiselle miehelle sitä, mitä tummaihoisen miehen edustaa valkoiselle naiselle.

Jos nyt miettii tummaihoisia noin yleisesti ottaen, niin kyllähän he vaikuttavat maskuliinisemmiltä kuin valkoiset miehet, eikö totta? Samoin aasialaisia miehiä katsottaessa on helppo välkäyttää mieleen yksinäinen, älykäs koodaaja-otakunörtti, eli aasialaiset miehet vaikuttavat selvästi feminiinisemmiltä (hehän ovat fyysisestikin pienikokoisia).

Tummaihoiset naisetkin ovat mielestäni varsin maskuliinisen oloisia, mutta suurinpiirtein tällaisilta asiat näyttävät – tämä näkökulma myös selittää erittäin paljon, vai mitä mieltä olette?

Rasistisesta näkökulmasta thai-naiset ovat etnisesti toisia. Vieras huomauttaa (29.11.2010, 13:17), että seksipartnereita löytyy lähempääkin:

Ei tarvitse kauas mennä niin jo löytyy naisellisia naisia, jotka oikeasti rakastavat olla naisia ja täyttää oman paikkansa evoluution palapelissä. Ihan jo Saksassa on suurin osa naisista sellaisia, että ne kyllä pitävät miestä miehenä, samoin oikeastaan kaikissa Keski-Euroopan maissa.

Minne tahansa ihanteellinen sukupuoliomaisuus sijoitetaankin, se on imaginaarinen ideaalikuva siitä mitä ”pitäisi” olla, mutta mitä ei koskaan ole ollutkaan. Sosiologi Kimmo Jokinen (1987, 40) löysi 1980-luvun suomalaisen lukemisen maisemaihanteet lähimenneisyyden Kainuusta ja Karjalasta – maisemasta, joka ”ei löydy aivan läheltä ja tästä ajasta, mutta lukijoilla on kuitenkin siihen kohtalaisen läheinen suhde, jopa henkilökohtainen kosketus”. Blogikommenttien maisemaihanteet on Euroopan ja myös Kaukoidän kolunnelle matkailijoille tuttu.

Uudenlainen rodullistettu sukupuolijärjestys liittyy keskeisesti kansallisuuteen ja kansakunnan uusintamiseen: thai-naisen kanssa suomalainen mies löytää uudelleen feminismin myötä kadottamansa kodin piiriin. Thai-nainen antaa seksiä, siivoaa ja laittaa ruokaa. Kysymys kansallisuudesta kuitenkin aktivoituu jälleen:

Sukupuoliyhteistyö on tulevaisuutta, eivätkä feministit, jotka trollaavat tätä kuin jotakin peräkammaria tajua alkuunkaan on kysymys. On kyse kansakunnan hyvinvoinnista, bruttokansantuotteesta, Euroopan selviämisestä, poikalasten kunnioittamisesta yms. Mutta sitähan naiset eivät halua sen koomin, kuin miljardit herrasmiehetkään, koska pitää kilpailla, niin. Bodattujen sällien lierihatut nousee, vaikka naisen tarjoaman seksin taso lähentelisi luokkaa 02. Ja sitten vielä ostetaan vogeta ja pyntätään itsensä parhaimpaan kuosiin, mutta anti olla kun pojuille tulee sänkykertomuksen aika nämä glamourmimit lähtivätkin lipettiin. Ei näy. Fine. Ei voi kuin sääliä. Koko ihmiskuntaa, tätä noan arkkia, harhautuneita tolloja, tasapuolisesti.

:))) (bmad 29.11.2010, 23:11)

Suomalainen maisema ei toimi enää maskulinistiblogissa samaan tapaan kuin maisemamaalauksen kansallisessa kaanonissa, jossa sukupuoli on tarkasti rajatut paikat (ks. Vallius, tämä kir-

ja). Kansallisessa narratiivissa ylläpidetystä kotikultista (Hytönen & Rantanen 2013) poiketen maskulinistiblogin ahtaaseen maisemaan ei mahdu perhettä. Sen henkilöhahmoina ovat vain ”tavallinen suomalainen” heteromies ja nainen hänen seksuaalisen nautintonsa välineenä. Kansalliselle kertomuksellemme tärkeä käsitys naisesta siveellisyyden ylläpitäjänä (Pulkkinen & Sorainen 2011) on yliviivattu blogikommenteista, joissa naisen ideaali on seksuaalisesti halukas, halpaa seksiä myyvä nainen. Vaikka nainen kansakunnan symbolina hajoaa, nuorien neitojen etsiminen kaukomailta ei näyttäydy uhkana kansakunnalle. Uusliberalistisen ideologian myötä vain yksilön pyrkimyksellä menestyä seksimarkkinoilla on merkitystä (Ojajarvi & Steinby 2008, 11; Karkulehto 2011; Blomqvist 2014).

Dystopia ja pastoraali sukupuolimaiseman kääntöpuolina

Blogien sukupuolimaisema esitetään yhtäältä naisten ja miesten vastakkainasettelun kärjistämänä dystopiana ja toisaalta harmonisena pastoraalina. Siinä missä dystooppisessa tunnemaisemassa sukupuolten suhde kuvataan jopa sukupuolten välisenä vihanpitona ja sotana (Faludi 1994; Sveland 2013), nostalgisesta pastoraalista eripura on tyystin häivytetty. Sukupuolet elävät sulassa sovussa paratiisillisissa olosuhteissa eksoottisten Kaukoidän kaunotar-ten palvellessa suomalaisismiehiä kuuliaisesti. Tällaisten uhka- ja ihannekuvi- en kautta tuotetaan nostalgista, traditionaalista arvoista rakentuvaa sukupuolimaisemaa. Maiseman käsite viittaa esittämiseen, siihen, että keinotekoinen, konstruoitu näytetään luonnollisena. Maisemaihanne näyttäytyy vahvasti rodullistettuna utopia- na, pastoraalina tai pikemminkin pastissina, joka jäljittelee paimenidylliä vailla parodiaa tai itsekritiikkiä. Pastoraali viittaa ristiriitojen häivyttämiseen, ja juuri mullistusten aikaan turvaudutaan mielellään nostalgiaan ja idyllisiin maisemiin (Vallius 2013). Svetlana Boymin (2001) mukaan nostalgia ei ole vain yksilön sairaus,

aan ajallemme oireellinen historiallinen tunne. Jaettuna tunnerakenteena se on niin keskeinen blogin tunnemaisemassa. Nostalgian suhde maskulinistiblogin maisemiin on kuitenkin monimutkainen. Nostalgialla on yleensä jonkinlainen sidos todellisuuteen – yleensä menneeseen, kaunistellen muisteltuun aikaan. Pastoraali, utopia ja dystopia taas ovat täysin kuvitteellisia paikkoja: nostalgian kohteena on niissä kaukainen, mutta kotoinen paikka, jossa kolonialistisessa nykyisyydessä eletään ikään kuin menneessä perinteisen sukupuolijärjestyksen ajassa.

Blogin rajattu sukupuolimaisema kuvaa tapaa käsittää sukupuoli olemuksellisenä. Se kertoo myös tavasta, jolla luonnollisena pidetyn sukupuolijärjestyksen koetaan ongelmallistuvan jälkimodernissa maailmassa. Blogikeskustelussa piirtyvän sukupuolimaiseman erityispiirteet voi tiivistää seksin tai sen puutteen tematiikkaan ja liian pitkälle menneen tasa-arvon seurausten kuvailuun. Kommenteissa tuotettu sukupuolijärjestys rakentuu kaksinaavaisesti: Sukupuolet esitetään erilaisina, jopa vastakkaisina eturyhminä. Sukupuolten mieltäminen toisiaan täydentävinä on nykyisin yleinen puhetapa. Sukupuolieron ja sen heteroseksuaalisen ”perustan” korostaminen liittyy kulttuurintutkija Rosalind Gillin (2007, 158) mukaan evoluutiopsykologian kasvavaan suosioon ja toisaalta median rakastamaan geenitutkimukseen, jossa pyritään löytämään geneettinen perusta kaikelle ihmisten toiminnalle. Kolmas sukupuoliero korostava median lempilapsi on itseapukirjallisuus, jossa keskustellaan ”sukupuolten sodasta” ja opetetaan tulemaan toimeen vastakkaisen, pohjimmiltaan erilaisen sukupuolen kanssa.

”Luonnollisen” sukupuolieron korostaminen luonnollistaa myös sukupuolten välistä epätasa-arvoa. Tätä taktiikkaa käytetään maskulinistiblogissa perustelemaan suomalaisnaisten sulkemista pois työmarkkinoilta ja sen hyväksymistä, että thai-naiset siivoavat suomalaisten seksituristien majapaikkoja. Retorisesti kyse on naisille luontevasta hoivavietistä, ei taloudellisesta alistamisesta. Taloudellisesta vallasta puhumista ei kaihdeta, mutta sitä ei nähdä riistosuhdeena, vaan ajatellaan sen olevan keskinäiseen sopimukseen perustuvaa ja molempia osapuolia tyydyttävää vaihtoa. Taloudellisen ja

sukupuolittuneen vallan kysymykset kuitenkin läpäisevät maskulinistisen sukupuolimaiseman.

Valkoisen heteromiehen valta näyttäytyy merkitsemättömänä valtapositiona (Choo & Ferree 2010), sillä maskulinistit korostavat uhrin asemaansa ”sukupuolten sodassa”. Uhriretoriikkaa voi lukea miestutkija R. W. Connellin lailla (2005) protestimaskuliinisuutena. Se viittaa tilanteeseen, jossa hegemoniseen maskuliinisuuteen olennaisesti liittyvä valta liukuu huonommassa asemassa olevien miesten ulottuvilta. Toisin kuin menestyvät miehet, he menettävät uudessa yhteiskunnallisessa tilanteessa taloudellista ja kulttuurista pääomaansa. Ratkaisukeinona on Connellin (mt., 16) mukaan protesti, jossa ristiriitainen nykytilanne käännetään spehtaakkeliksi nostamalla esiin miesten kokema marginaalisuus ja stigma ja käännetään ne lähtökohdaksi ja ylpeyden aiheeksi. Maskulinistiblogia tunneyhteisönä värittävät kauna ja katkeruus. Yhteiskunnallista hyvinvointia kartoittavissa tutkimuksissa kaunan on havaittu syntyvän solidaarisuuden tai vallan menetyksen kokemuksesta, joka puolestaan johtaa toivon menetykseen osin todellisiin kokemuksiin perustuen, osin kuvitteelliseen menneisyyteen kohdistuvan kaipuun seurauksena (Hoggett & al. 2013, 573–574); myös maskulinistit kokevat menettäneensä valtaansa, mikä johtaa blogeissa purkautuvaan kaunaiseen protestiin.

Maskulinistiselle pastoraalille on ominaista tunteettomuus. Ihmissuhteita eivät määritä affektiiviset sidokset, vaan niitä leimaa kylmä laskelmointi. Nostalgisoiva sukupuolen pastoraali on maisema, josta inhimilliset tunteet puuttuvat tyystin. Maisemat perustuvat käsitykseen sukupuolista toisilleen vastakkaisina eturyhminä ja jäykkään ymmärrykseen ihmissuhteiden esineellistymisestä (Mertoja 2008, 360) sekä seksuaalisuudesta tavaroituneena (Ojajärvi & Steinby 2008; Blomqvist 2014) heteroseksuaalisuutena. Valta nähdään yksilön kykynä ostaa tai myydä seksiä ja globalisoituminen redusoidaan yksilöiden väliseksi vaihtosuhteeksi, jossa hyödykkeenä on heteroseksuusi. Maailmanlaajuinen, mutta yksilöllistetty seksitalous näyttäytyy valkoisten länsimaisten heteromiesten utopiana, jossa kaikki naiset kilpailevat suomalaismiesten suosioista ja rahas-

ta. Jacques Rancièrelle (1994, 35) utopia ei ole satumaa, jossa kaikki toiveet ovat toteutuneet. Hänen mukaansa utopiassa täyttyy vain *yksi* toive, se että ihmiset voivat elää aatteidensa kanssa yhtenevästi. Näin juuri tapahtuu kolonialistisessa, heteronostalgian värittämässä sukupuolimaisemassa. Valkoisen heteromiehen lisäksi maskulinistisen sukupuolimaiseman kehyksiin ei mahdu muita, tunnesuhteita vaativia subjekteja. Maiseman keskiössä ovat valkoiset heteromiehet, jotka kuvataan ”tavallisiksi suomalaisiksi miehiksi” eli korostetun työväen- tai keskiluokkaisiksi perusmiehiksi. Heitä palvelevat etniset toiset, thai-naiset. Maiseman reunoilla vilahtelevat feminismin myötä pilalle menneet suomalaiset naiset, ihannekuvana (seksuaaliseen) eliittiin kuuluvat varakkaat ja komeat suomalaismiehet, sekä epätarkasti kuvattuina hahmoina globaaliin seksitalouteen palvelijoina ja mahdollistajina liittyvät thai-miehet. Maisema tehdään objektivoimalla naiset ja thai-miehet. Toiseuttamista ruokkivat menetyksen, katkeruuden ja kaltoin kohdelluksi tulemisen kokemukset (Hoggett & al. 2013, 576).

Kokonaan maiseman ulkopuolelle rajautuvat muut kuin heteroseksuaaliseen markkinavaihtoon osallistuvat. Muita kuin heteroseksuaalisia ihmisiä ei tässä sukupuolimaisemassa ole olemassa. Kuitenkaan mieheyttä ja naisuutta ei tuoteta maskulinistisissa keskusteluissa vain suhteessa ”vastakkaiseen sukupuoleen”. Intersektionaalisesta näkökulmasta kyse on pikemminkin eri miesryhmien välisestä kamppailusta kuin miesten ja naisten epäsuhdasta. Eroa toisiin miehiin tehdään esimerkiksi iän, varakkuuden ja ulkonäön perusteella. (Saresma 2012.) Bloggauksessa ”Seksituristina Thaimaassa” sukupuolen ohella keskeinen eron merkittäjä on etnisyys. Blogikommentoitijat puhuvat korostetusti valkoisen suomalaisen miehen positiosta (Keskinen 2013). Maisemat ovat imperialistisia kuvatessaan suomalaisen valkoisen heteromiehen pyrkimystä laajentaa valtaansa yli maamme rajojen, erityisesti niin kutsuttuun kolmanteen maailmaan. Dystopiassa naisten valtaan astuminen on suistanut ”luonnollisen” sukupuolijärjestyksen radaltaan. Sitä palauttamaan blogissa rakennetaan valkoista heteroseksuaalista pastoraalia, harmonista paimenidylliä, jossa sukupuolet ja rodut elävät

sopuisasti, sillä jokaisella on oma, tarkkaan määritetty paikkansa. Sekä mennyt nostalginen pastoraali että nykyinen dystopia ovat tulkittavissa kolonialistisena maisemana, jossa valkoinen heteromies on palautettu valta-asemaan.

Olen tulkinnut blogikommenttien nostalgista sävyä kaipuuna takaisin oletettuun menetettyyn sukupuolijärjestykseen. Michael Pickering ja Emily Keightley (2006, 921) korostavat nostalgian tuottavuutta ja positiivisuutta ja muistuttavat nostalgian toimivan suunnannäyttäjänä epävarmassa nykyisyydessä. Svetlana Boymille (2001) nostalgia ei ole ainoastaan retrospektiivistä, vaan se voi suuntautua myös tulevaan, sillä menneisyyteen liittyviä fantasioita säätelevät nykyisyyden tarpeet, jotka puolestaan vaikuttavat suoraan tuleviin todellisuuksiin. Myös tapa hahmottaa maisemaa prosessina (Merriman & al. 2008, 193) korostaa sitä, että maisema ei ole koskaan valmis, vaan se muuttuu koko ajan, emmekä tästä hetkestä ja paikasta käsin voi tietää, millaiseen suuntaan. Runoilijat ovat käyttäneet nostalgiaa pastoraalilyriikassa esitelläkseen vaihtoehtoja nykytilanteelle, sillä ”nostalgia näyttää, että reaali maailma ei ole sellainen kuin se oli ennen, kultakaudella – mutta että se voisi olla” (Young 1993, 524). Mutta entä jos blogikommenteissa tuotettu nostalginen maisema olisi totta? Jos maskulinistien utooppinen pastoraali tulisi todeksi joissakin olosuhteissa, mitä siitä seuraisi blogissa toisiksi määritellyille, siis naisille, muille kuin heteroseksuaalisesti suuntautuneille ja länsimaisille ihmisille?

Maskulinistien sukupuolimaisema ottaa lähtökohdakseen sukupuolten väliset erot ja tuottaa kaksinapaista sukupuolijärjestyä, mutta ei huomioi naisten tai miesten keskinäisiä eroja. Ideologisesti latautunut ideaalimaisema leikkaa liikkumatilan naisilta, jotka on alistettu miesten seksileluiksi, kodinhoitajiksi ja synnytyskoneiksi. Tilaa ei ole myöskään normista poikkeaville maskuliinisuuksille tai etnisille toisille. Yhden ideaalimaisema on tiukasti rajatussa sukupuolimaisemassa toisen vankila.

Entä mitä ihannemaiseman toteutuminen tarkoittaisi valkoisille heteromiehille itselleen? Kolonialismin sävyttämä pastoraali on korostetun yksilökeskeinen. Äärimmilleen vietynä tällainen ihan-

teellisena esitetty pornoistunut sukupuolimaisema näyttäytyy nihilistisenä dystopiana. Blogin kolonialistinen ja seksistinen sukupuolifantasia perustuu nopeaan nautintoon, tunneköyhyyteen, riistoon ja rappioon. Jos se toteutuisi, olisiko kenelläkään hyvä olla?

VIITTEET

¹ *Uuden Suomen* blogipalvelu listaa blogisivun oikean laidan palkkiin sekä blogipalvelun että kyseisen blogin viisi suosituinta kirjoitusta. Lista päivittyy usein ja siinä pyritään nostamaan esille uusimpia bloggauksia. Vertailun vuoksi: loppuvuodesta 2011 suosituimpien listalla olivat ”Seksituristina Thaimaassa” (julkaistu 27.11.2010), ”Törkeää propagandaa prostituutiosta” (27.1.2011) ja ”Elatusapumaksuhelvetti” (29.12.2010) (ks. Saresma 2012), kun taas alkuvuodesta 2014 suosituimpien listalla linkitetään joulukuussa 2013 ja tammikuussa 2014 julkaistuja blogeja. Kirjoitus *Seksituristina Thaimaassa* on kuitenkin säilyttänyt paikkansa Laasanen blogin suosituimpana kirjoituksena.

² Lyhenne YTM tarkoittaa ”ylemmän tason miestä” tasoluokituksessa, jossa ”miehet asetetaan paremmuusjärjestykseen seksuaalisen menestyksen perusteella” (Laasanen 2010b).

³ Blogikommenttiosion keskustelun luonteen tarkka retorinen analyysi rajautuu tämän artikkelin ulkopuolelle. Tarkastelen blogia sukupuolimaisemana, still-kuvana, ei vuorovaikutteisena keskusteluprosessina. Haluan esittää blogin sukupuolimaiseman mahdollisimman selkeänä, joten keskityn maskulinistisiin kommentteihin, jollaisia on kommenttipalstalla eniten. Blogin kommenttiosiossa on jonkin verran myös maskulinistista ideologiaa ironisoivia kommentteja, kuten ”Hehee, suomalaisäijät opettelee orjakaupan alkeita... Ootte vaan joitakin satoja vuosia myöhässä ajatuksinne ---”, (Vieras 27.11.2010, 13:39). En ota mukaan näitä maskulinismia ironisoivia kommentteja enkä sellaisia kriittisiä kommentteja, joissa tuodaan esille prostituution kytköksiä ihmiskauppaan ja muita siihen liittyviä ongelmia. Tällaisia keskustelussa

on joitakin, esimerkkinä seuraava: ”... jokainen kävijä ylläpitää myös naisiin kohdistuvaa monenkirjavaa henkistä ja fyysistä väkivaltaa kuin myös ihmisoikeusrikkomuksia”, (Vieras 27.11.2010, 10:48). Bloggaajan ajattelua arvostellaan tyyliin ”olet äärimmäisen vanhanaikainen ja NYT kirjoituksessakin kävi selville että ET todellakaan kannata tasa-arvoa ihmisten välille. VAAN kannatat sitä että toiset ovat toisia varten. Hyi helevetti mikä porvarillinen ajatusmaailma. Mutta nyt loppu minun lukemiset tämän hevonpaskan osalta.” (Viera-AS 27.11.2010, 12:42). Olen jättänyt artikkelista tietoisesti pois myös sellaiset kommentit, joissa yritetään lieventää naisten ja miesten vastakkainasettelua – esimerkkinä sellaisesta Anu Palosaaren postaus ”KYLÄ NAISET KAIPAA MIESTÄ, SEKSIÄ, HELLYYTTÄ, aivan samoin kuin miehenkin kaipaa naista. Tätä ei mikään miksikään muuksi muuta.” (PÄIVÄYS PUUTTUU). Blogissa pidetään huolta siitä, että ”vääränmieliset” eivät pääse niskan päälle, esimerkiksi ironisoivia kommentteja kirjoittaville naisille osoitetaan heidän paikaansa toteamalla ”Juu tyyppillinen natsiakka, joka antaa keskitysleirin vartijoille pillua” (bmad 27.11.2010, 17:37). Toisaalta sukupuolimaaisemaan syntyy säröjä soraäänien kautta, joten myös niiden tarkasteleminen olisi perusteltua josakin toisessa yhteydessä.

⁴ Kimmo Jokinen kehittää maisemäihannetta Eero Tarastin (1990) ideaalimaaiseman käsitteen pohjalta. Tarasti kuvaa ideaalisen maiseman (mt., 156–158, sit. Jokinen 1997, 38) avulla sitä, miten kulttuurit määrittelevät joko kuvallisesti tai sanallisesti itselleen ”eräänlaisia niille ominaisia maisemia, joissa liikutaan joko kulttuurin sisäisellä tai ulkoisella vyöhykkeellä ja joissa suhtautuminen vyöhykkeen perustaviin tekijöihin on joko negatiivista tai positiivista”. Ideaalimaaisema muodostuu valinta- ja rajausprosessissa; esimerkiksi Tarasti kuvaa, miten kansanperinteestä valikoitiin autenttisuuden kriteerit täyttävät laulut, kun taas epäaidoiksi luokitellut sensuroitiin, sillä ”laulujen esteettisen ja siveellisen perustan piti olla säätyläistön kansankuvan mukainen” (mt., 38–39). Tällainen ideaalimaaisema on siis aina ”tehty”, siihen on

otettu mukaan tiettyjä aineksia ja sen ulkopuolelle on rajattu toisia, kuvaan sopimattomia aineksia: ”jos sopivaa kansallista maisemaa ei luontevasti löytynyt (...), se tehtiin.”

⁵ Kamakilla viitataan nettikeskusteissa kreikkalaismiehiin, jotka ”metsästivät ulkomaisia naisia rannoilla, tavernoissa ja klubeilla. He usein myös huijasivat naisia maksamaan heille esimerkiksi aterian”, kuvataan KaksPlus-foorumin keskustelussa (2010).

⁶ Esimerkiksi Kansallisen vastarinnan Aktivistin ajatuksia -palstalla julkaistussa Sebastian Lämsän (2013) kirjoituksessa ”Sukupuolirooli-leikkejä” luodaan uhkakuvia tulevaisuudesta, jossa sukupuolineutraali opetus kyseenalaistaa ”terveet sukupuoliroolit”. Kirjoittajan mukaan ”sukupuoliroolien hämärtämisestä” ja ”perverssin käytöksen sallimisesta” seuraa ”kansan jatkuvuuden takaavan perheinstituution tuhoaminen”. Ruotsissa ”feminiinisiä miehenmalleja markkinoiva koulutusjärjestelmä” kasvattaa jo ”uutta, kieroutunutta sukupuolvea”. Niinpä ”tulevaisuuden Pohjolassa ei ole enää terveitä äitejä huolehtimassa perheistä eikä urheita isähahmoja puolustamassa naisten ja lasten turvaa. Sukupuoleton kansa on puolustuskyvytön.” (Lämsä 2013.)

LÄHTEET

Aalto, Ilana (2012) *Isyyden aika. Historia, sukupuoli ja valta 1990-luvun isyyskeskusteluissa*. Jyväskylä: Nykykulttuurin tutkimuskeskus.

Adkins, Lisa (2004) ”Reflexivity: freedom or habit of gender?” Teoksessa Lisa Adkins & Beverley Skeggs (toim.), *Feminism after Bourdieu*, s. 191–211. Oxford: Malden.

Ahvenniemi, Ulla (2012) ”Henry Laasanen: Tasa-arvoa miehille. Suorat sanat.” *Kodin Kuvalehti* 27.12.2012. http://www.kodinkuvalehti.fi/artikkeli/ilmiot/suorat_sanat/henry_laasanen_tasa_arvoa_miehille, luettu 29.1.2014.

Berlant, Lauren (2007) *The female complaint. The unfinished business of sentimentality in American culture*. Durham: Duke University Press.

- Blomqvist, Nana (2014) "Kommodifierad intimitet - intimitet som handelsvara". *Nya Argus* 5.5.2014, <http://www.kolumbus.fi/nya.argus/2014/04-05/nana-blomqvist.html>, haettu 6.5.2014.
- Boym, Svetlana (2001) *The future of nostalgia*. New York: Basic Books.
- Choo, Hae Yeon & Marx Ferree, Myra (2010) "Practicing intersectionality in sociological research: a critical analysis of inclusions, interactions, and institutions in the study of inequalities." *Social Theory* 28: 2, 129–149.
- Connell, R. W. 2005 *Masculinities*. Cambridge: Polity.
- Davis, Kathy (2008) "Intersectionality as buzzword. A sociology of science perspective on what makes a feminist theory successful." *Feminist Theory* 9: 1, 67–85.
- Gill, Rosalind (2007) "Postfeminist media culture: elements of a sensibility." *European Journal of Cultural Studies* 10 (2), 147–166.
- Faludi, Susan (1994) *Takaisku. Julistamaton sota naisia vastaan*. Helsinki: Kääntöpiiri.
- FAO, Agriculture and consumerism protection department, (2001) "Pastoralism in the new millennium." FAO, Animal Production and Health Paper 150. <http://www.fao.org/docrep/005/y2647e/y2647e00.htm#toc>, luettu 26.3.2013.
- Gordon, Tuula, Katri Komulainen & Kirsti Lempiäinen (2002) "Johdanto." Teoksessa Tuula Gordon, Katri Komulainen & Kirsti Lempiäinen (toim.), *Suomineiton hei! Kansallisuuden sukupuoli*, s. 10–16. Tampere: Vastapaino.
- Haraway, Donna (1988) "Situated knowledges. The science question in feminism and the privilege of partial perspective." *Feminist Studies* 14: 3, 575–599.
- Heikkinen, Kaija (2012) *Yksin vai yhdessä. Rintamanaisen monta sotaa*. Joensuu: Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura.
- Hoggett, Paul, Hen Wilkinson & Phoebe Beedil (2013) "Fairness and the politics of resentment." *Journal of Social Policy* 42: 3, 567–585.

- Hübinette, Tobias & Catrin Lundström (2011) ”Sweden after the recent election. The double-binding power of Swedish whiteness through the mourning of the loss of ”Old Sweden” and the passing of ”Good Sweden.” *NORA – Nordic Journal of Feminist and Gender Research* 19: 1, 42–52.
- Hughey, Matthew W. & Jessie Daniels (2013) ”Racist comments at online news sites: a methodological dilemma for discourse analysis.” *Media, culture and society* 35: 3, 332–347.
- Hytönen, Kirsi-Marja & Keijo Rantanen (toim.), *Onnen aika? Valoja ja varjoja 1950-luvulla*. Jyväskylä: Atena.
- Jokinen, Eeva (2005) *Aikuisten arki*. Helsinki: Gaudeamus.
- Jokinen, Kimmo (1997) *Suomalaisen lukemisen maisemaihanteet*. Jyväskylä: SoPhi ja Nykykulttuurin tutkimusyksikkö.
- Julkunen, Raija (2010) *Sukupuolen järjestykset ja tasa-arvon paradoksit*. Tampere: Vastapaino.
- KaksPlus (2010) ”Suomalaiset naiset ovat huoria kreikkalaisiin naisiin verrattuna.” <http://kaksplus.fi/keskustelu/plussalaiset/mitas-nyt/1836941-suomalaiset-naiset-ovat-huoria-kreikkalaisiin-naisiin-verrattuna/>, luettu 23.1.2014.
- Karila, Juhani (2013) ”Esseisti Hännikäinen: Tasa-arvo on liian pitkällä. Esseisti Timo Hännikäinen radikalisoitui.” *Helsingin Sanomat* C1, 3.5.2013. Saatavilla myös verkosta, <http://www.hs.fi/kulttuuri/Esseisti+Hännikäinen?Tasa-arvo+on+liian...>, luettu 8.5.2013.
- Karkulehto, Sanna (2011) *Seksin mediamarkkinat*. Helsinki: Gaudeamus.
- Karkulehto, Sanna, Tuija Saresma, Hannele Harjunen & Johanna Kantola (2012) ”Intersektionaalisuus metodologiana ja performatiivisen intersektionaalisuuden haaste.” *Naistutkimus – Kvinnoforskning* 4, 16–27.
- Keskinen, Suvi (2013) ”Anti-feminism and white identity politics. Political antagonisms in radical right-wing populist and anti-immigration rhetoric in Finland.” *Nordic Journal of Migration Research* 3: 4, 225–232.

- Koivunen, Anu (2012) ”Mies ja ääni.” Teoksessa Anu Koivunen (toim.), *Maailman paras maa*, s. 193–214. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Laasanen, Henry (2008) *Naisten seksuaalinen valta*. Vantaa: Multikustannus.
- Laasanen, Henry (2010a) ”Seksitivistina Thaimaassa. Kirjoituksia miesten tasa-arvosta ja pariutumisesta”, julkaistu 27.11.2010. <http://henrylaasanen.puheenvuoro.uusisuomi.fi/53161-seksitivismi-thaimaassa>, luettu 11.3.2013.
- Laasanen, Henry (2010b) ”Tasoluokitteluteorioiden anatomiaa.” Julkaistu 10.8.2010. <http://henrylaasanen.puheenvuoro.uusisuomi.fi/39724-tasoluokitteluteorioiden-anatomiaa>, luettu 29.1.2014.
- Lawler, Stephanie (2013) ”Heroic workers and angry young men. Truth and nostalgic tales of class in England.” Julkaisematon keynote-esitelmä Sukupuolentutkimuksen ja Kulttuurintutkimuksen päivillä 28.11.2013. Rovaniemi: Lapin yliopisto.
- Liljeström, Marianne (1996) ”Sukupuolijärjestelmä.” Teoksessa Anu Koivunen & Marianne Liljeström (toim.), *Avainsanat. Kymmenen askelta feministiseen tutkimukseen*, s. 111–138. Tampere: Vastapaino.
- Lowe, Lisa (1996) ”Heterogeneity, hybridity, multiplicity. Asian-American differences.” Teoksessa *Immigrant acts. On Asian American cultural politics*. Durham & London: Duke University Press, s. 60–83.
- Lyytinen, Suvi (2013) ”Sukupuoli liikkeessä. Miesjärjestöjen tasa-arvopuheissa rakentuvat sukupuolen merkitykset.” *Naistutkimus – Kvinnoforskning* 3 (26), 5–16.
- Lähdesmäki, Tuuli & Tuija Saresma (tulossa) ”Re-framing gender equality in Finnish online discussion on immigration. Populist articulations of religious minorities and marginalized sexualities.” Arvioitavana oleva käsikirjoitus.
- Lämsä, Sebastian (2013) ”Sukupuoliroolileikkejä. Aktivistin ajatuksia 14.1.2013. Kansallinen vastarinta.” <http://www.patriootti.com/sukupuoliroolileikkejä>, luettu 14.1.2013.

- Massey, Doreen (2003) ”Paikan käsitteellistäminen.” Alkutekstistä (1995) suom. Juha Koivisto. Teoksessa Mikko Lehtonen & Olli Löytty (toim.), *Erilaisuus*, s. 51–84. Tampere: Vastapaino.
- Massey, Doreen (2008) *Samanaikainen tila*. Toim. Mikko Lehtonen, Pekka Rantanen & Jarno Valkonen. Suom. Janne Rovio. Tampere: Vastapaino.
- Matilainen, Ville (2008) ”Henry Laasanen ja miesten tasa-arvo-ongelmat.” Haastattelu julkaistu 29.2.2008 ja uudelleen YLE:n Elävässä arkistossa 14.6.2013. http://yle.fi/elavaarkisto/artikkelit/henry_laasanen_ja_miesten_tasa-arvo-ongelmat_96822.html#media=96827, luettu 29.1.2014.
- Meretoja, Hanna (2008) ”Ihmissuhteet kulutussuhteina Michel Houellebecqin romaanissa *Oikeus nautintoon*.” Teoksessa Jussi Ojajärvi & Liisa Steinby (toim.), *Minä ja markkinavoimat. Yksilö, kulttuuri ja yhteiskunta uusliberalismin valtakaudella*, s. 356–386. Helsinki: Avain.
- Merriman, Peter, George Revill, Tim Cresswell, Hayden Lorimer, David Matless, Gillian Rose & John Wylie (2008) ”Landscape, mobility, practice.” *Social & Cultural Geography* 9: 2, 191–212.
- McClintock, Anne (1995) *Imperial leather. Race, gender and sexuality in the colonial contest*. London: Routledge.
- Mitchell, W. T. J. (toim.), (2002) *Landscape and power*. Chicago: University of Chicago Press.
- Moe, Hallvard (2011) ”Mapping the Norwegian blogosphere. Methodological challenges in internationalizing Internet research.” Teoksessa Jason Hughes (toim.), *SAGE Internet Research Methods*. Pub. Date: August 2011.
- Mäkinen, Katariina (2008) ”Äijää esiin. Sukupuoli ja minuuden tuotteistaminen tv-sarjassa *Sillä silmällä*.” Teoksessa Jussi Ojajärvi & Liisa Steinby (toim.), *Minä ja markkinavoimat. Yksilö, kulttuuri ja yhteiskunta uusliberalismin valtakaudella*, s. 192–218. Helsinki: Avain.
- Mäkinen, Katariina (2014) ”Rajoja ja säröjä. Talous maahanmuuttovastaisessa keskustelussa.” *Poliittinen talous* 1: 1, <http://www.poliittinentalous.fi/ojs/index.php/polital/article/view/2>, luettu 11.4.2014.

- Naskali, Päivi (2013) ”Rethinking positionality. Universalism and localism in contact.” Teoksessa Seija Keskitalo-Foley, Päivi Naskali & Päivi Rantala (toim.), *Northern insights. Feminist inquiries into politics of place, knowledge and agency*, s. 19–42. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino.
- Niemi-Pynttäri, Risto (2013) ”Verkkokirjallisuus hakee muotoaan.” Teoksessa Mika Hallila, Yrjö Hosiaislouma, Sanna Karkulehto, Leena Kirstinä & Jussi Ojajärvi (toim.), *Suomen nykykirjallisuus, osa 1. Lajeja, poetiikkaa*, s. 349–363. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Noppari, Elina & Hautakangas, Mikko (2012) *Kovaa työtä olla minä. Muotibloggaajat mediamarkkinoilla*. Tampere: Tampere University Press.
- Norocel, Ov Cristian (2013) *Our people – a tight-knit family under the same protective roof. A critical study of gendered conceptual metaphors at work in radical right populism*. Helsinki: University of Helsinki, Department of Political and Economic Studies.
- Ojajärvi, Jussi & Steinby, Liisa (2008) ”Esipuhe.” Teoksessa Jussi Ojajärvi & Liisa Steinby (toim.), *Minä ja markkinavoimat. Yksilö, kulttuuri ja yhteiskunta uusliberalismin valtakaudella*, s. 7–24. Helsinki: Avain.
- Pickering, Michael & Keightley, Emily (2006) ”The modalities of nostalgia.” *Current sociology* 54: 919–941.
- Piela, Anna (2012) *Muslim women online. Faith and identity in virtual space*. London: Routledge.
- Pole, Antoinette (2010) *Blogging the political. Politics and participation in a networked society*. New York & London: Routledge.
- Pulkkinen, Tuija & Antu Sorainen (toim.) (2011) *Siveellisyydestä seksuaalisuuteen. Poliittisen käsitteen historia*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Rancière, Jacques (1994) ”Discovering new worlds. Politics of travel and metaphors of space.” Teoksessa *Traveller's tales. Narratives of home and displacement*, s. 29–37. Toim. George Robertson, Melinda Mash, Lisa Ticnker, Jon Bird, Barry Curtis & Tim Putnam. Lontoo: Routledge.

- Ronkainen, Suvi (1999) *Ajan ja paikan merkitsemät. Subjektiviteetti, tieto ja toimijuus*. Helsinki: Gaudeamus.
- Rose, Gillian (1993) *Feminism and geography. The limits of geographical knowledge*. Cambridge: Polity Press.
- Saresma, Tuija (2012) ”Miesten tasa-arvo ja kaunapuhe blogikeskustelussa.” Teoksessa Hannele Harjunen & Tuija Saresma (toim.) *Sukupuoli nyt! Purkamisia ja neuvotteluja*, s. 13–34. Jyväskylä: Kampus Kustannus.
- Saresma, Tuija & Hannele Harjunen (2012) ”Ikuisyyskysymys nyt!” Teoksessa Hannele Harjunen & Tuija Saresma (toim.) *Sukupuoli nyt! Purkamisia ja neuvotteluja*, s. 13–34.. Jyväskylä: Kampus Kustannus.
- Soikkeli, Markku (1998) ”Rakkauden maisemassa. Pastoraalin mythos Heikki Turusen Koskenraivaaja-sarjassa miestutkimuksen näkökulmasta.” Teoksessa Kaisa Kurikka (toim.), *Paikkoja ja tiloja suomalaisessa kirjallisuudessa*. Turku: Turun yliopiston taiteiden tutkimuksen laitos, kotimainen kirjallisuus, sarja A, 37.
- Stenbäck, Irma (2008) ”Naisten seksuaalinen valtakko tabu? Sosiologi Henry Laasanen herätti seksiteorioillaan kiivaan debatin.” *Helsingin Sanomat* 15.3.2008.
- Steinby, Liisa (2008) ”Ryöstelijät ammutaan. Moderni minä ja mitä sille sitten tapahtui.” Teoksessa Jussi Ojajärvi & Liisa Steinby (toim.), *Minä ja markkinavoimat. Yksilö, kulttuuri ja yhteiskunta uusliberalismin valtakaudella*, s. 25–66. Helsinki: Avain.
- ”Thaimaa/Pattaya perusteellinen raportti kevät/kesä 2008.” <http://www.sexwork.net/forum/showthread.php?t=61707>, vaatii rekisteröitymistä.
- Sveland, Maria (2013) *Hatet. En bok om antifeminism*. Stockholm: Leopard Förlag.
- Young, Elizabeth V. (1993) ”Aphra Behn, gender, and pastoral.” *Studies in English Literature, 1500–1900*, 33: 3, 523–543.
- Vallius, Antti (2013) *Kuvien maaseutu. Maaseutumaisemakuvaston luomat mielikuvat suomalaisesta maaseutukulttuurista*. Jyväskylä: Jyväskylä Studies in the Arts. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-5188-7>.

Valvio, Juha (2012) ”Ovatko tatuoidut naiset alennusmyynnissä, Henry Laasanen?” <http://www.radiocity.fi/audiovideo/rockote/9/1525>, kuunneltu 29.1.2014.

Walker, Steven F (1987) *A cure for love. A generic study of the pastoral idyll*. New York: Garland Publishing.

KIRJOITTAJAT

FT, KM Outi Autti työskentelee Thule-instituutissa, Oulun yliopistossa.

FT, elokuvakriitikko Kaisa Hiltunen on post doc -tutkija.

FT Saara Jäntti työskentelee tutkijatohtorina Jyväskylän yliopiston kielten laitoksella.

FM, sanataidekasvattaja Suvi Järvinen on tohtorikoulutettava Jyväskylän yliopiston Taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitoksella.

FT Satu Koho on kirjallisuuden post doc -tutkija. Hän työskentelee Oulun yliopistossa kirjallisuuden oppiaineessa ja Jyväskylän yliopistossa Taiteiden ja kulttuurin tutkimuksen laitoksella.

FT, YTM, dosentti Tuija Saresma työskentelee yliopistotutkijana Jyväskylän yliopiston Taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitoksella.

FT Nina Sääskilahti työskentelee tutkijatohtorina Lapin ja Jyväskylän yliopistoissa.

FT Antti Vallius on taidehistorioitsija ja vapaa tietokirjailija.